

TAPATURMAVAKUUTUSLAITOSTEN LIITTO

23/92 Metsuri jäi itsekseen
kaatuneen koivun alle

työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT)

1. Tapahtuman kuvaus

Metsuri oli hakkaamassa avohakkuuta. Avohakuutyömaalle oli tarkoitus jättää koivuja pystyyn siemenpuiksi. Tapahtumana N.N oli kaatanut järeän tukkikuusen, jonka pituus oli noin 32 m ja paksuus rinnan korkeudelta 43 cm. Kuusi oli kuta-kuinkin avohakkuun reunalla. Kuusi kaatui tarkoitettuun suuntaan, mutta osui kaatuessaan noin 11 metrin päässä olevaan koivuun. Koivun pituus oli 21 m ja paksuus rinnan korkeudelta 23 cm. Kuusi ei jäänyt konkeroon koivua vasten. Tämän jälkeen N.N ryhtyi karsimaan kaatamaansa kuusta. Hän oli karsinut kuusen noin 15 metrin matkalta ja katkaissut tukkiosiksi.

N.N oli ilmeisesti merkitsemässä tukin päätä kumartuneena ja selin koivuun noin 4 metrin päässä koivun kannosta. Tällöin koivu kaatui juurineen samansuuntaisesti, kuin mihin kuusi oli kaadettu. Koivu osui N.N:ään, joka jäi puristuksiin koivurungon ja kuusirungon väliin. Maassa oli tällä kohdalla poikittainen kuusirungon pätkä, nk. maapuu.

Kun N.N:ää ei illalla kuulunut kotiin, ilmoitettiin kotoa työnjohtajalle, joka löysi N.N:n tapaturmapaikalta. Työnjohtaja K.K totesi N.N:n kuolleeksi. Paikalle hälytettiin ruumisauto, jolla N.N toimitettiin pois tapaturmapaikalta.

Koulutus ja kokemus

N.N oli kokenut metsuri. Hän oli tullut nykyiseen työpaikkaansa noin 8 vuotta sitten. Hän oli toiminut mm. työsuojeluvirasto-työntekijänä ja toimi nyt luottamusmiehenä. Hän oli käynyt useita metsäalan lyhytkursseja. Kaatojäljistä voitiin päätellä, että hän oli erittäin ammattitaitoinen metsuri.

2. Tapahtumaan vaikuttaneita tekijöitä

Koivun kaatuminen

Koivu, jonka alle N.N jäi, oli sekä lehdistöltään että juuriltaan täysin terve. Mikä aiheutti koivun kaatumisen, jää arvailujen varaan. N.N:n kaatama järeä kuusi oli todennäköisesti osunut koivuun, mutta koivu oli silti jäänyt tässä vaiheessa pystyyn. Tapah- tumapäivänä ei ollut erityisesti tuulta. On silti mahdollista, että jonkinlainen tuulenpuuska on aiheuttanut koivun kaatumisen. Kuusen osuminen koivuun on ehkä irrottanut maasta osan juuripaakkua ja näin ollen lisännyt koivun kaatumisherkkyttä.

Kaadon suuntaaminen

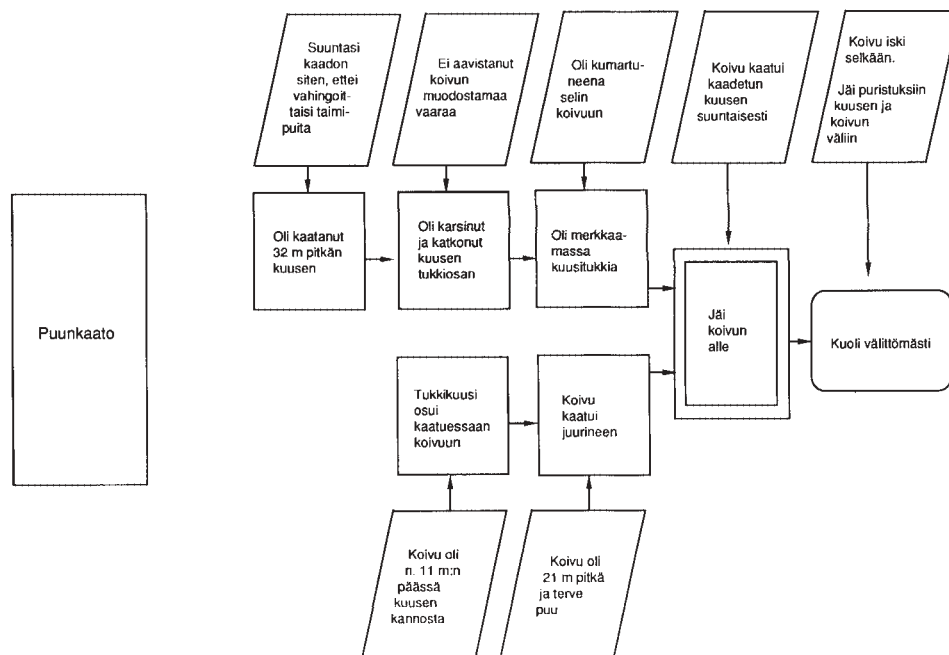
Kaadettu kuusi oli kaatunut siihen suuntaan, johon N.N oli sen tarkoittanutkin kaataa. Mahdollisesti N.N oli arvioinut hieman väärin kaatosuunnan, koska kuusi oli osunut koivuun. Hakkuualueella oli paljon taimikkoa, joka vaikeutti näkemistä. Mahdollisesti tästä syystä N.N ei ollut osannut aivan täysin arvioida kaatumissuuntaa. Toisaalta N.N on saattanut pyrkiä varomaan taimikkoa, ja valinnut näin ollen ko. kaatosuunnan.

3. Vastaavien tapaturmien torjunta

1. Kaatosuunnan valinta

Kaadettaessa järeää tukkipuustoa on erityisesti varottava, että kaadettava puu ei osu muihin paikalla oleviin puihin. Metsurien koulutuksessa on kiinnitettävä huomiota tähän seikkaan. Mikäli kaadettava puu on osunut toiseen, pystyssä olevaan puuhun, on tarkistettava, että osuma ei ole aiheuttanut pystyyn jääneen puun kaatumisvaaraa.

23/92

Kuva 1.
Yleiskuva tapahtumapaikalta.

Kuva 2.
Kaatuneen koivun juurakko.

Kuva 3.
Lähikuva kaadetusta kuusesta ja kaatuneesta koivusta. Koivua on siirretty tapaturman jälkeen n. 1 m kuvassa näkyvän pienen kuusen oikealle puolelle.